

VOOR ECLECTISCHE NATUURRELIGIE BEOEFENAARS

HELLENISMOS RELIGIE

DE GRIEKSE GODEN

Inhoud;

Griekse Goden

Opdrachten

Zoek op waar de uitdrukking "panische angst" vandaan komt.

Zoek op wat een **Anemoi** is.

Ga zelf werken met de krachten Gepersonifieerde concepten.

Dwz vraag de hulp of kracht van ze in bv een spreuk of bij een lastig gesprek, sollicitatie etc.

DE ONSTERFELIJKEN

GODEN EN GODINNEN VAN HET OUDE GRIEKENLAND

De oude Grieken geloofden dat de wereld geregeerd werd door de goden: een groep onsterfelijken die al lang bestond voor er mensen waren. Sommige Griekse mythen gaan over de oorsprong van de goden en hun strijd om de macht. In andere mythen wordt uitgelegd welke band ze met elkaar hebben en wie elkaars rivalen zijn.

Aanvankelijk werden deze mythen mondeling overgeleverd. Pas veel later werden ze opgeschreven door dichters als Homerus en Hesiodus. Daarom is het niet zo heel vreemd dat er verschillende versies zijn die niet altijd met elkaar kloppen.

Maar dankzij het werk van geleerden, onder wie jullie nederige moeder, zijn de verhalen over de onsterfelijke goden en hun rol in de Griekse oudheid nu in voor iedereen begrijpelijke teksten beschikbaar gekomen.

Athantos betekend de onsterfelijke op zijn Grieks.
Goden ontstaan uit de gaos= oerbron

Eerst even over de Goden (Door Suzanne)

Het verschil tussen de Romeinse Religie en die van de Grieken is als volgt.

De Romeinen geloven in Numina*, dat zijn krachten, bijvoorbeeld; de kracht van de zee noemen ze Neptunus. Neptunus is dus niet zozeer een man, maar een kracht.

De Grieken geloven in Antropomorfische Goden, Goden met het lichaam van een mens. Onder invloed van de Grieken gingen de Romeinen hun Goden ook als mensen vereren, ook al waren ze dat in eerste instantie niet.

Van Vesta hadden ze in haar tempel geen beeld, Zij was het vuur dat daar brandde. Van veel Romeinse Goden is het geslacht onduidelijk, want dat deed er niet toe.

Toch is er voor syncretisme wel degelijk een basis in de oudheid. Dat begint al in Griekenland zelf. Iedere polis heeft haar eigen religie, haar eigen Goden, haar eigen mythen, haar eigen rituelen en haar eigen festivalkalender. De Apollon van Delphi is niet dezelfde God als de Apollon van Athene.

Zo zijn er ook twee geboorteverhalen van Aphrodite, een waarin ze ontstaat uit de afgesneden delen van Ouranos en een waarin ze de Dochter is van de Godin Dione en de God Zeus.

De Griekse religie is geen eenheid, met een of meerdere religieuze leiders, die de zuiverheid van het geloof bewaken. De Grieken hebben geen boek, zoals de Joden en Christenen dat hebben. Dus nogmaals, de Griekse religie wordt gekenmerkt door pluriformiteit.

In de loop van de geschiedenis worden Goden aan elkaar gelijkgesteld, doordat mensen mobieler worden en met elkaars Goden in aanraking komen. Zo wordt de dochter van Demeter, die Kore heet gelijkgesteld aan de Onderwereldgodin Persephone. Artemis wordt vereenzelvigd met Britomatis, Artemis en Persephone worden gelijk gesteld aan Hecate.

De Romeinen hielden van Griekse dingen en begonnen hun Numina gelijk te stellen aan de Griekse Goden. Ze namen ook mythen over. Dat wil niet zeggen dat de religies gelijk werden. Er is een aanzienlijk verschil tussen bijvoorbeeld Mars en Ares.

Desalniettemin was syncretisme een veel voorkomend verschijnsel. Toen keizer Augustus de Romeinen weer een devoter leven wilde laten leiden stond hij naast het traditionele Romeinse geloof ook de Griekse variant toe. Het lijkt me zelfs ondoenlijk om geheel af te zien van syncretisme.

Veel van de epitetha van de Griekse Goden verwijzen naar oudere Goden. Bijvoorbeeld Persephone heeft als titel Praxidice (praxi=uitvoeren, dice=recht), maar er zijn ook Godinnen die Praxidice heten. In dit geval is het dus bekend, je zou er dan voor kunnen kiezen Praxidice niet meer in verband te brengen met Persephone. Maar van lang niet alle Epitheta is de herkomst bekend, dan weet je dus niet of het een oorspronkelijke titel van een God of een Godin is of dat het gaat om een versmelting van twee Goden.

LET OP : er is ook een verschil in de benaming van een Romeinse en Griekse God.

Voorbeeld: Dionysus is de Romeinse benaming, Dionysos de Griekse.

De Romeinse benaming eindigt veelal met us, de Griekse met os.

Met alle respect voor de schrijver, maar in sommige boeken over Griekse Mythologie, staan de benamingen van sommige Goden in het Romeins, dit is echte dus onjuist.

Lijst van de Griekse Goden

Oergoden algemeen

- Aether (de atmosfeer)
- Chaos (de leegte)
- Erebus (het duister)
- Eros (de liefde)
- Gaia, krijgt zonder man een kind, voorloper van Maria (de aarde en de natuur) **a**
- Hemera (de dag)
- Nyx (de nacht)
- Tartaros (de onderwereld)
- Ouranos, is een kind van Gaia (de hemel) **a**
- Sphinx (het geluid)

a kregen samen ook kinderen.

Zee- en Riviergoden

Elke waterloop, zij het een zee, een oceaan, een rivier of een bron, heeft zijn eigen god. Op deze manier kan een rivier in een bepaalde mythe gepersonifieerd worden.

- Achelous
- Acheron
- Acis
- Alpheus
- Amphitrite vrouw van Poseidon
- Asopus
- Ceto
- Glaucus
- Leucothea
- De Naiaden zijn ondersoorten van Nimfen
  - Aegle (Volgens sommigen was zij bij Helios de moeder der Chariten. Zij is een personificatie van de glans van het zonlicht)
  - Castalia
  - Creüsa
  - Eurydice
  - Lilaea
  - Melite
  - Nomia
  - Periboea
- Nereus
  - De Nereïden
- Oceanus (de oceaan)
  - De Oceaniden
- Palaemon
- Phorcys
- Poseidon
- Proteus
- Thalassa
- Thetis
- Thetys
- Triton

Naiaden

- Crinaeae (springend water)
- Eleionomae (moerassen en zee)
- Limnaden (meren)
- Pegaeae (bronnen)
- Potamiden (rivieren)

Nereïden

- Amphitrite
- Arethusa
- Galatea
- Lotis
- Lycorias
- Panopea
- Pherusa
- Psamathe
- Thetis
- Thoosa

Oceaniden

Voor een complete lijst, zie Oceaniden.

- Achelous
- Acheron
- Alpheus
- Amalthea
- Amphitrite
- Asia
- Asopus
- Callirhoe
- Catillus
- Cebren
- Cephissus
- Circe
- Clymene
- Criniscus
- Dione
- Doris
- Elektra
- Enipeus
- Eurynome
- Inachus
- Lysithea
- Melia
- Meliboea
- Merope
- Nilus
- Peneus
- Perseis

- Philyra
- Pleione
- Rhode
- Scamander
- Telesto
- Tyche

Windgoden (Anemoi)

- Aeolus (de wind)
- Boreas (de noordenwind)
- Euros (de oostenwind)
- Notos (de zuidenwind)
- Zephyros (de westenwind)

NOG MEER GODEN EN GODINNEN

DE OUDE GRIEKEN geloofden dat er nog veel meer goden en godinnen waren die invloed hadden op het reilen en zeilen van de wereld. Veel van hen, de god Pan bijvoorbeeld en de nimfen, stonden dicht bij de natuur. Anderen werden meer in verband gebracht met menselijke hartstochten als wraak en met creativiteit.

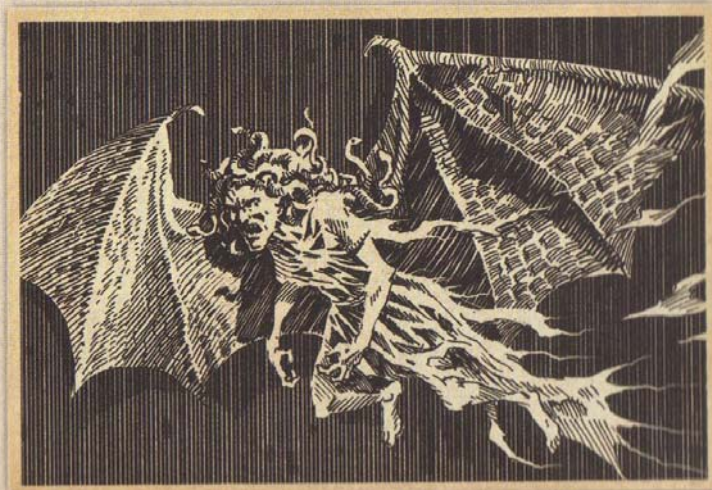

DE GOD PAN

Pan was de god van de velden, heuvels, bossen en de wilde natuur. Hij werd afgebeeld als een man met de poten en hoorns van een bok en was een speelse wulpse god. Hij maakte mensen soms zo bang met zijn mysterieuze geluiden dat ze in paniek raakten. Ook de vijanden van de goden joeg hij met zijn vreselijk geschreeuw schrik aan.

DE FURIES

De furies waren de drie alom gevreesde wraakgodinnen die slechteriken, of dat nou mensen, helden of goden waren, vervolgden. Wie een misdaad had begaan, en met name de mensen die hun eigen vader of moeder hadden gedood, werden door hen bij wijze van straf tot waanzin gedreven.

Gepersonifieerde concepten

Gepersonifieerde concepten zijn Griekse belichaamde Goden, waar weinig over wordt geschreven of waar weinig bekendheid van is. Het zijn Goden, waarvan de krachten aangeroepen kunnen worden. Bv. Eros is de liefde in Goden gedaante. De Romeinse godsdienst kent zogenaamde antropomorfe goden. Oorspronkelijk echter waren hun goden zogenaamde numina. Dat houdt in dat ze geen menselijke gestalte hadden en gezien werden als machten. Veel van die machten waren verbonden met het huis, bijvoorbeeld Vesta, de numen van het haardvuur of Penates, machten die het voortbestaan van het huis verzekerden en later ook vereerd werden als beschermer van de hele stad, Neptunus is de kracht van de zee, Neptunus is dus niet zozeer een man, maar een kracht. Pas veel later kregen de Romeinse Goden ook lichamen, overgenomen van de Griekse religie.

- Apate (misleiding)
- Bia (kracht)
- Chloris (natuur)
- Chronos (tijd)
- Eris (twist)
- Eros (liefde)
- Hybris (overmoedigheid)
- Hygieia (gezondheid)
- Hypnos (slaap)
- Kratos (kracht)
- Metis (wijsheid)
- Nikè (overwinning)
- Nemesis (wraak) **a**
- Philotes (affectie)
- Themis (orde)
- Zelus (ijver)
- Tijche (lot) **a**
- Epione (pijnbestrijding)

a werken samen, houden balans.

Deze Goden met hun krachten kan je aanroepen als je hulp nodig hebt en of in een ritueel, met uitzondering van Hybris en Eris, de kun je beter **NIET** aanroepen

Stel; je slaapt slecht dan kan je voor het slapen gaan, kun je Hypnos aanroepen voor een goede nachtrust

en:

- de Chariten (gratiën)
- de Horae (seizoenen)
- de Moirae (lot)
- de Muzen (kunst)

Charites

- Aglaea
- Euphrosyne
- Thaleia of Clea

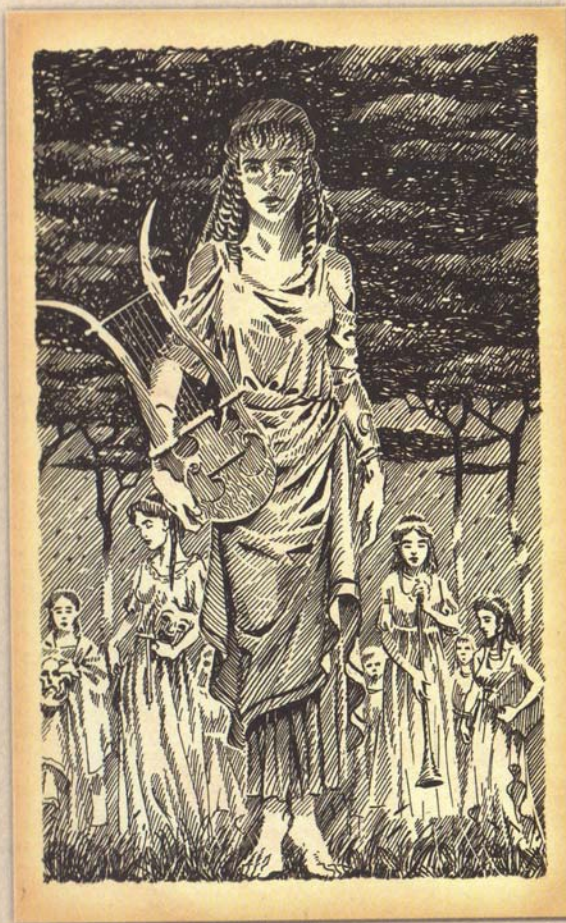

Horae

- Auxo (zomer)
- Carpo (winter)
- Flacco of Flacca (herfst)
- Thallo (lente)

Muzen

- Erato (de liefdespoëzie)
- Euterpe (het fluitspel)
- Kalliope (de epische poëzie)
- Clio (de geschiedschrijving)
- Melpomene (de tragedie)
- Polyhymnia (het gewijde lied)
- Terpsichore (de lyriek)
- Thalia (de komedie)
- Urania (de sterrenkunde)

DE MUZEN

De negen muzen – plaatje links – waren dochters van Zeus die wetenschappers en kunstenaars inspireerden. Calliope werd geassocieerd met epiek, Clio met geschiedenis, Erato met liefdespoëzie, Euterpe met het fluitspel, Melpomene met de tragische dichtkunst, Polyhymnia met de lyrische poëzie, Terpsichore met de dans, Thalia met de komedie en Urania met de sterrenkunde.

NIMFEN

De nimfen waren natuurgodinnen. Er waren drie soorten. De Najaden waren bewoonsters van rivieren, de Dryaden van bomen en de Nereïden van de zee.

HESTIA

De godin Hestia (ik heb de eer naar haar vernoemd te zijn) was een van de twaalf olympiërs tot ze haar plaats afstond aan Dionysus. Ze was de zeer geliefde godin van haard, huis en gezin.

Kunstenaars die in het oude Griekenland aan nieuw werk begonnen zochten inspiratie bij de muzen. Soms schreven ze een hymne om de muzen en de goden (met name Zeus en Apollo) te loven en te danken voor hun steun.

Nimfen

- Adrasteia
- Amphitrite
- Arethusa
- Clytia
- Crataeis
- Daphne
- Dryaden
- Echo
- Eidyia
- Hamadryaden
- De Naiaden
- De Nereïden
- De Oreaden
- De Hesperiden
- Syrinx

Phorceïden

- Charybdis
- De Graeae
- De Gorgonen
- Scylla

Moirae (zijn lost Godinnen, daar bid je nimmer toe)

- Atropos
- Clotho
- Lachesis

Graeae

- Deino
- Pemphredo
- Perso

Titanen 2de generatie Goden, kinderen van Gaia en Ouranos

- Asteria
- Astraeus
- Atlas werd gestraft tegen het gevecht van Zeus, moest daarom de Atlas dragen
- Clymene
- Coeus
- Crius
- Dione
- Epimetheus
- Hekate
- Hyperion
- Iapetus
- Kronos
- Leto

- Menoetius
- Mnemosyne
- Okeanos
- Phoebe
- Prometheus vriend van de mensen
- Rhea
- Tethys
- Theia
- Themis

Cyclopen

- Arges
- Brontes
- Steropes
- Polyfemos

Hekatoncheiren

- Briareus
- Gyges
- Cottus

Giganten

- Athos
  - Alcyoneus
  - Enceladus
  - Ephialtes
  - Eurymedon
  - Mimas
  - Pallas
  - Polybotes
  - Porphyron
-

Deze Les is samengesteld door;
Jolanda Mentrax &
Suzanne Na Magistra
Natuurreligie Groep Knossos Anders (NGKA)